



Statskontorets rapport En form för kollektivt beslutsfattande – en kartläggning och prövning av nämndmyndigheter (2024:11)

Er beteckning: Fi2024/01367

Remissvar

Punkt 22: Länsstyrelsen i Hallands län (förslaget att omvandla lokala värderingsnämnder till särskilda beslutsorgan i länsstyrelserna i Norrbottens, Örebro, Stockholms, Östergötlands, Västra Götalands och Skåne län)

Länsstyrelsen Halland har med stöd av det länsstyrelsegemensamma remissvaret sammanställt synpunkter på Statskontorets rapport En form för kollektivt beslutsfattande - en kartläggning och prövning av nämndmyndigheter. Länsstyrelsen Halland bedömer att förslagen är grundade på felaktigheter som finns i utredningen och motiveringen framgår av synpunkterna.

Motivering

Bakgrund

I rapporten identifieras två centrala kriterier för att bedriva verksamhet som nämndmyndighet. Det huvudsakliga kriteriet är att verksamheten kräver kollektivt beslutsfattande. Det andra centrala kriteriet är att verksamheten behöver en stark organisatorisk gräns mot någon annan verksamhet eller myndighet. Därtill kommer att uppdraget behöver vara avgränsat och verksamheten begränsad för att den i praktiken ska gå att hantera av en nämnd. Statskontoret föreslår att de lokala värderingsnämnderna omvandlas till särskilda beslutsorgan i de civilområdesansvariga länsstyrelserna.

Avseende länsstyrelsen finns det två huvudsakliga frågor att ta ställning till: om lokala värderingsnämnder bör göras om till

särskilda beslutsorgan samt om lokala värderingsnämnders geografiska placering ska sammanfalla med de sex civilområdesansvariga länsstyrelserna.

Inledningsvis noterar länsstyrelsen att det förekommer vissa felaktigheter i rapporten.

Felaktigheter i remissen

Avsnitt 4.3.2 Lokala värderingsnämnden föreslås bli särskilt beslutsorgan vid länsstyrelsen

Statskontoret bedömer att de lokala värderingsnämnderna inte behöver någon organisatorisk gräns gentemot länsstyrelserna. De behöver däremot vara skilda från Försvarmakten, Fortifikationsverket och Försvarets materielverk som fattar beslut om förfogande.

Länsstyrelsen vill förtydliga att även länsstyrelserna fattar beslut om förfogande av transportmedel, fastigheter och radioanläggningar inom det län där transportmedlet, fastigheten eller anläggningen finns. Regeringen kan därutöver särskilt bestämma att länsstyrelsen får besluta om förfogande avseende ytterligare egendom och tjänster.

Vidare anser Statskontoret att värderingsnämnderna inte behöver vara helt fristående, bland annat för att besluten går att överklaga till Riksvärderingsnämnden.

Länsstyrelsen vill informera om att när lokal värderingsnämnd överprövar annans myndighets ersättningsbeslut enligt taxa, kan nämndens beslut inte överklagas.

Frågan om de lokala värderingsnämnderna bör omvandlas till särskilda beslutsorgan

Förslaget att de lokala värderingsnämnderna kan omvandlas till särskilda beslutsorgan grundar sig på ovan beskrivna kriterier. Bedömningen att de lokala värderingsnämnderna inte lämpar sig som nämndmyndigheter utifrån kriterierna har dock skett utifrån de felaktigheter som ovan redovisats. Länsstyrelsen anser att de lokala värderingsnämnderna uppfyller de kriterier som Statskontoret menar ska vara skäl för att ett beslutsorgan ska vara en nämndmyndighet. Verksamheten i nämnden kräver kollektivt beslutsfattande. Utifrån hur Statskontoret resonerar kring att det behövs en stark organisatorisk gräns gentemot bland annat

Försvarsmakten med anledning av att Försvarsmakten fattar beslut om förfogande borde nämnden dessutom behöva en stark organisatorisk gräns gentemot länsstyrelsen. Därtill kommer att de lokala värderingsnämnderna har ett avgränsat uppdrag och en begränsad verksamhet i form av handläggning av ärenden om ersättning enligt förfogandelagen. Mot bakgrund av det bristfälliga underlag och de felaktigheter som Statskontoret utgått från i rapporten går det enligt länsstyrelsens mening inte att dra slutsatsen att de lokala värderingsnämnderna kan eller bör omvandlas till särskilda beslutsorgan.

Den lokala värderingsnämndens geografiska lokalisering

Med ovannämnda synpunkter i åtanke anser Länsstyrelsen Halland att den lokala värderingsnämnden bör utgå från Västra Götaland som är civilområdesansvarig länsstyrelse för civilområde väst. Länsstyrelsen ser den generella utmaningen med tillämpning av närhetsprincipen om den lokala värderingsnämnden centraliseras. Det kan finnas fysiska behov av bland annat muntliga förhandlingar och syn, det påverkar skyndsamheten i ärendehantering under höjd beredskap. Civilområde väst har en geografisk fördel då området endast består av två län. Följaktligen tillhör Länsstyrelsen Halland och Västra Götaland västra militärområdet. Förslaget förenklar den administrativa hanteringen och underhåll av den lokala värderingsnämnden inför samt under höjd beredskap, och bidrar till förstärkt samordning inom västra civilområdet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Thornberg med beredskapshandläggare Sumaya Osman Bouh som föredragande.